

Dimarts passat, els governs català i valencià anunciaren que havien arribat a un acord de reciprocitat que permetrà sintonitzar Canal 9 a Catalunya i TV3 al País Valencià. El conveni és històric, en la mesura que per primera volta legalitza les emissions catalanes en territori valencià. Tanmateix, el fet que l'intercanvi efectiu es supedite a l'atorgament d'un nou múltiplex per part de Madrid obri alguns interrogants.

Alberto Fabra i el ministre d'Indústria, José Manuel Soria.

TV3-Canal 9: connexió en 'stand-by'

Si a última hora del matí de dimarts passat Francisco Camps estava connectat a Internet i frequentant els portals d'informació, és molt probable que se li tallara l'alè per uns segons. Al migdia, ja totes les pàgines web valencianes d'informació –i també les catalanes– llançaven al vent la notícia que uns minuts abans havia deixat anar el conseller de Presidència català, Francesc Homs: els governs català i valencià havien arribat a un acord per intercanviar els senyals de TV3 i Canal 9. A Camps, el president que va fer de la persecució de TV3 i d'Acció Cultural una croada personal, segurament se li va gelar la sang en comprovar com el seu successor li apli-

cava subtilment un correctiu d'aquesta mena. D'estar proscriu –com ho havia estat des que Camps inicià la seua batalla particular– la televisió catalana passarà a gaudir d'una condició legal plena. Transitarà de la clandestinitat a la legalitat després de l'estampació de sengles signatures.

L'acord és fruit d'unes negociacions que se celebraven des del passat desembre. Aquell mes, el Tribunal Suprem va fer pública una sentència que tirava per terra la campanya d'assetjament que, des de 2007, la Generalitat Valenciana, aleshores comandada per Francisco Camps, havia emprès contra TV3 i Acció Cultural del País Valencià (ACPV), l'entitat cívica que des de 1986 ha possibilitat

que la televisió catalana es veja al sud de la Sènia. La sentència del Tribunal Suprem establia que la Generalitat Valenciana no tenia les competències per a sancionar ACPV i, consegüentment, invalidava una de les multes (n'hi havia tres) amb què s'havia castigat l'entitat cultural. A les poques setmanes, el Tribunal Superior de Justícia valencià anul·lava una altra de les multes, i debilitava encara més la posició de la Generalitat.

La patacada judicial va dur la Generalitat Valenciana a moure fitxa. Des del mes de gener, representants de tots dos governs han estat reunint-se discretament per arribar a algun tipus d'acord que normalitzara una situació que, fins ara, havia estat anòmala. Quatre mesos

D'acadèmies, gentilicis, fronteres i senyes d'identitat

“Respectar els símbols d'identitat dels valencians”. Aquesta era la condició que va posar el govern Fabra per a seure a parlar amb els veïns del nord a propòsit de l'intercanvi dels senyals entre TV3 i Canal 9. Així doncs, bona part del contingut del pacte s'ocupa d'abordar aquesta qüestió, si bé, més que fer explícites prohibicions, el document enumera una sèrie de sentències que són calcades de l'Estatut d'Autonomia. Respecte a això, l'acord contempla sis punts:

- 1.** La denominació oficial de la comunitat autònoma és Comunitat Valenciana, amb identitat amb nacionalitat històrica, sense que s'incorpore a cap altra comunitat, ni culturalment ni políticament.
- 2.** La denominació dels ciutadans de la Comunitat Valenciana és la de valencians i valencianes.
- 3.** La bandera de la Comunitat Valenciana és la senyera de quatre barres roges sobre fons groc, coronada amb franja blava vora l'asta.
- 4.** La llengua oficial de la Comunitat Valenciana és el valencià.
- 5.** L'autoritat normativa del valencià és exclusivament de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.
- 6.** El territori de la Comunitat Valenciana comprèn estrictament el dels municipis integrats en les províncies d'Alacant, Castelló i València.

després d'iniciar-se les converses, tots dos governs han donat llum verd a un acord que ratificaran les pròximes setmanes.

La mutació de l'actitud del govern valencià no s'entén si no es té en consideració el canvi de cares que s'ha produït al Palau de la Generalitat. Mentre Camps i el seu equip van col·locar TV3 i ACPV en el centre de la seua diana com una manera d'accontentar el sector de l'electorat del PP més anticatalanista, Alberto Fabra, un home poc acostumat a les batalles *essencialistes* pròpies de València ciutat, sempre ha considerat que aquest és un assumpte on té més a perdre que no a guanyar. No s'ha d'oblidar que, en la seua etapa d'alcalde de Castelló, va criticar subtilment però de forma pública l'apagada dels repetidors de TV3, el febrer de 2011. En part, Fabra ha estat ostatege de les paraules que ell mateix va escriure l'endemà que milers de persones protestaren a la seua ciutat pel tall de les

emissions. “Sembla mentida que en el segle XXI es limite la possibilitat que les persones puguem triar el mitjà de comunicació que desitgem sintonitzar”, escrivia, si bé a continuació responsabilitzava Zapatero de la situació.

Bumerang Camps. Siga com siga, el conveni que han de rubricar Artur Mas i Alberto Fabra suposa una fita històrica. Mai fins ara, les emissions de TV3 al País Valencià havien gaudit de la protecció que tindran tan bon punt es done llum verd a l'acord, el text del qual ha estat de moment enviat als respectius parlaments autonòmics. Cal tenir en compte que la televisió catalana es veia al País Valencià des de l'any 1986 gràcies a la intervenció d'Acció Cultural. Aquell any, l'entitat cívica va emprendre una campanya per captar fons amb què finançar la compra d'una xarxa de repetidors a través de la qual reenviar el senyal de TV3.

Mancats d'una televisió pròpia (Canal 9 encara tardaria quatre anys a posar-se en marxa), molts valencians van veure en TV3 l'oportunitat de gaudir d'una televisió que parlava el seu idioma. Fou així com el 5 de març de 1986, en plenes festes de la Magdalena, TV3 va poder sintonitzar-se per primera volta a les comarques de Castelló.

Fou en aquest punt que es va crear el problema d'origen que, des d'aleshores, ha llstat les emissions de TV3, això és, l'absència d'una cobertura legal. TV3 mai no ha tingut concessió per a emetre en territori valencià, amb la qual cosa les emissions s'han situat en el terreny de l'alegalitat. La legislació espanyola (tot contravenint la Carta Europea de les Llengües, aprovada l'any 1992), a més, mai no ha afavorit l'intercanvi de senyals entre territoris amb una llengua compartida. Això ha provocat que durant aquests 28 anys, TV3 haja quedat a l'atzar dels aires polítics que bufaven a

Cronologia d'una persecució

1985, SETEMBRE

El radioaficionat Manolo Garcia Messeguer -tècnic d'ACPV- planta la primera antena en la seua casa de Sueca.

1985, NOVENBRE

ACPV inicia una campanya popular per bastir una xarxa de repetidors. En poc de temps entren en funcionament els tres grans centres reemissors: Bartolo per a Castelló, Carrasqueta al sud i Perenxisa a València.

1986, NOVENBRE

Alfonso Guerra critica que TV3 es veja a Castelló. El Ministeri de Transportes i Comunicació, del PSOE, obre expedient sancionador a ACPV i ordena clausurar les instal·lacions. L'Audiència Territorial de València suspèn l'ordre de tancament.

1989, SETEMBRE

El govern espanyol insta ACPV a tancar els repetidors de TV3. A mitjan setembre, el ministeri procedeix al precintatge dels reemissors del Bartolo, Perenxisa i Carrasqueta. Un grup de personalitats es tanquen al ministeri per protestar. Al cap de poc, i davant l'enuig de Madrid, TV3 torna a emetre per una freqüència diferent.

1997, GENER

El govern d'Eduardo Zaplana dona l'ordre per a interferir el senyal de TV3 durant els partits de futbol.

2006

La Sexta ocupa la freqüència que fins aleshores havia gastat TV3.

2007, GENER

La Generalitat ordena el cessament de les emissions i sanciona ACPV. S'inicia una batalla judicial entre l'entitat cívica i la Generalitat per evitar el tancament dels repetidors.

2007, ABRIL

Centenars de persones a la Carrasqueta impedeixen que es tanque el repetidor que dona cobertura a les comarques del sud.

2007, DESEMBRE

La Generalitat tanca el repetidor de la Carrasqueta.

2009, TARDOR

Es presenta la Iniciativa Legislativa Popular (ILP) Televisió Sense Fronteres, que persegueix legalitzar les emissions d'un canal autònom

en comunitats autònomes diferents de les del seu origen.

2011, FEBRER

L'amenaça econòmica de les multes obliga ACPV a tancar tots els repetidors. TV3 s'apaga al País Valencià.

2012, SETEMBRE

El congrés espanyol rebutja la ILP Televisió Sense Fronteres, a què havien donat suport 651.000 ciutadans.

2012, DESEMBRE

El Tribunal Suprem anul·la el tancament dels repetidors i una part de les sancions a ACPV.

2013, ABRIL

Els governs valencià i català anuncien que han arribat a un acord de reciprocitat que permetrà veure TV3 al País Valencià i Canal 9 a Catalunya. Per primera volta a la història, les emissions catalanes en territori valencià tindran cobertura legal.

València o Madrid. Com a conseqüència d'això, i amb diferents arguments, els successius governs han tractat d'entrebancar per diferents mitjans la recepció del canal veí. L'amenaça ha planat sempre sobre TV3, independentment de qui governara: ja l'any 1986, el Ministeri de Transportes i Comunicacions espanyol va ordenar la clausura dels repetidors; el 1997 el govern Zaplana va segrestar les emissions; i el 2007 Francisco Camps

s'entestà a eradicar qualsevol signe audiovisual català amb l'excusa de la reordenació de l'espai radioelèctric.

Tanmateix, la determinació de Camps per aconseguir anihilar TV3 s'hi ha tornat en contra. Per excessiu, el seu entestament ha provocat just l'efecte contrari del que perseguia. A ACPV no s'estan de celebrar-ho, conscients, com apunta el seu coordinador, Toni Gisbert, que "l'acord significa un punt i a banda"

perquè "comportarà la legalització de les emissions". "Aquest acord va en la línia del que sempre ha defensat ACPV", afegeix Gisbert, qui es felicita que l'entesa siga extensiva a tots els canals de les televisions autonòmiques (TV3, 3-24, Súper 3/33, TV3HD i TV3cat, per part de la Corporació Catalana; i Canal 9, Canal 9 HD, Nou Dos, Canal Nou 24 i Canal Nou Internacional, per part de Radiotelevisió Valenciana) i no sols a TV3 i Canal 9.

Des de l'associació cívica consideren que la mobilització social que es va desencadenar arran del tancament dels repetidors i la contundència de la voluntat manifestada per 651.000 en la ILP Televisió Sense Fronteres (quan només feien falta mig milió de signatures) ha estat cabdal per a empentar Fabra a l'entesa amb els seus col·legues catalans.

El parany del múltiplex. Tanmateix, l'acord a què han arribat els equips de Fabra i Mas deixa en l'aire alguns interrogants. Senyes d'identitat a banda (vegeu requadre), no s'ha de perdre de vista que la posada en pràctica del conveni està supeditada al fet que Madrid atorgue un nou múltiplex (un múltiplex seria si fa no fa l'autopista per la qual transiten els senyals audiovisuals) a la Generalitat Valenciana. És en aquest punt on es corre el risc

La 'real politik' de Fabra

L'acord de reciprocitat s'emmarca dins del procés de desgel que en l'últim any i mig han viscut les relacions institucionals entre catalans i valencians. En aquest sentit, l'arribada d'Alberto Fabra al capdavant de la Generalitat Valenciana, el juliol de 2011, va significar un punt d'inflexió. Mentre Francisco Camps va tractar d'ignorar tant com va poder els veïns del nord (de fet, només es reuní en una ocasió amb José Montilla, arran de la visita d'aquest a València en ocasió de la final de la Copa del Rei de futbol), Alberto Fabra va optar per la *real politik* des de bon començament. Només dos mesos després de convertir-se en president, es desplaçà a Barcelona per celebrar una reunió sobre el corredor mediterrani. Des d'aleshores, els contactes entre totes dues Generalitats, encara que discrets, han estat permanents. Tot i que sense fer grans escarafalls, València és conscient que, en assumptes tan importants com el finançament o les infraestructures, Barcelona és una bona aliada. Al clima d'enteniment, en tot cas, també hi han contribuït els empresaris d'un costat i l'altre de la Sénia, que en els tres últims anys han potenciat unes relacions que en el passat es mantenien darrere la cortina de la discreció.

